

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**ПРИЈЕДЛОГ
(по хитном поступку)**

**ЗАКОН
О ПЛАТАМА ЗАПОСЛЕНИХ
У ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

Бања Лука, јун 2025. године

Приједлог
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ПЛАТАМА ЗАПОСЛЕНИХ У
ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се начин утврђивања плате, права на накнаду и помоћ и друга права из радног односа службеника, намјештеника и других запослених који немају статус службеника (у даљем тексту: запослени) у градској, односно општинској управи.

Члан 2.

- (1) Запослени има право на плату.
- (2) Запослени остварује право на бруто плату и накнаде у складу са овим законом и колективним уговором.
- (3) Плата запосленог из става 2. овог члана састоји се од основне плате, увећања плате и накнада прописаних законом.
- (4) Плата из става 3. овог члана представља бруто плату.
- (5) У свим елементима који чине плату из става 2. овог члана садржани су порез на доходак и доприноси.
- (6) Плата из става 4. овог члана умањена за порез на доходак и доприносе је нето плата радника.
- (7) Плата се исплаћује у текућем мјесецу за претходни мјесец, а средства за бруто плате се обезбјеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 3.

- (1) Основна плата обрачунава се и исказује мјесечно за пуно радно вријеме према радном мјесту и одговарајућој платној групи.
- (2) Основна плата из става 1. овог закона је производ цијене рада као израза вриједности за најједноставнији рад и коефицијента утврђеног према платној групи.
- (3) Основна плата запослених увећава се:
 - 1) за сваку навршену годину радног стажа:
 1. до навршених 25 година радног стажа 0,3%,
 2. након навршених 25 година радног стажа свака наредна година 0,5%.
- (4) Основна плата обрачуната у складу са овим чланом не може бити нижа од утврђене најниже плате у Републици Српској.

Члан 4.

- (1) Цијена рада је израз вриједности за најједноставнији рад и основ за обрачун основне плате.
- (2) Висина цијене рада утврђује се у одређеном распону сваке три године.

(3) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) са представницима репрезентативног синдиката води преговоре о висини цијене рада за јединице локалне самоуправе, за наредни трогодишњи период, изузев за период утврђен чланом 12. овог закона.

(4) Акт о висини цијене рада за јединице локалне самоуправе потписују председник Владе и председник репрезентативног синдиката, уз претходно прибављено мишљење Савеза општина и градова Републике Српске.

(5) У случају да се не постигне споразум о висини цијене рада, Влада доноси одлуку о висини цијене рада.

(6) Акт из става 4. или одлука из става 5. овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

(7) Градоначелник, односно начелник општине, сваке године, уз претходно прибављено мишљење синдикалне организације, доноси одлуку о утврђивању јединствене цијене рада за јединицу локалне самоуправе у складу са ст. 4. и 5. овог члана, у оквиру планираних средстава у буџету јединице локалне самоуправе.

(8) Одлука из става 7. овог члана објављује се у службеном гласилу јединице локалне самоуправе.

Члан 5.

(1) Право на плату остварује се даном ступања на рад.

(2) Право на плату престаје даном престанка радног односа.

Члан 6.

(1) Коефицијент за обрачун основне плате службеника, односно намјештеника утврђује се у распонима и разврстава у платне групе у зависности од потребне стручне спреме, сложености послова, самосталности у раду и степена одговорности.

(2) Радна мјеста се разврставају у платне групе, са сљедећим коефицијентима за обрачун плате:

- 1) прва платна група – радно мјесто неквалификованог радника 11,21–11,50,
- 2) друга платна група – радно мјесто за које је као услов за обављање послова прописано средње образовање у трајању од три године 11,90–12,45,
- 3) трећа платна група – радно мјесто за које је као услов за обављање послова прописано средње образовање у трајању од четири године 12,60–14,97,
- 4) четврта платна група – радно мјесто ватрогасца – спасиоца 12,60–14,97,
- 5) пета платна група – радно мјесто висококвалификованог радника – ВКВ (V степен стручне спреме) 12,60–14,97,
- 6) шеста платна група – радно мјесто за које је као услов за обављање послова прописана виша стручна спрема или први циклус студија са остварених најмање 180 ECTS бодова или еквивалент 16,70–18,00,
- 7) седма платна група – извршилачко радно мјесто за које је као услов за обављање послова прописан четворогодишњи студиј или први циклус студија са остварених најмање 240 ECTS бодова или еквивалент 18,50–25,50,
- 8) осма платна група – руководеће радно мјесто за које је као услов за обављање послова прописан четворогодишњи студиј или први циклус студија са остварених најмање 240 ECTS бодова или еквивалент 26,00–33,00.

(3) За обрачун основне плате запослених у кабинету градоначелника, односно начелника општине који немају статус службеника или намјештеника примјењује се коефицијент осме платне групе ако је као услов за обављање послова прописан

четворогодишњи студиј или први циклус студија са остварених најмање 240 ECTS бодова или еквивалент.

(4) Изузетно од става 2. тачка 8) овог члана, коефицијенти за обрачун основне плате запосленог на руководећем радном мјесту и запосленог из става 3. овог члана у неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе могу се утврдити у складу са коефицијентима утврђеним за седму платну групу.

(5) Градоначелник, односно начелник општине, може службенику и намјештенику из става 2. овог члана, више пута у току календарске године, посебним рјешењем увећати основну плату до 20% за претходни мјесец, за изузетне резултате у раду и/или допринос ефикасности градске, односно општинске управе.

(6) Градоначелник, односно начелник општине доноси одлуку о платним групама и коефицијентима за обрачун основне плате за сва радна мјеста из ст. 2, 3. и 4. овог члана, с тим да се за радна мјеста службеника у истој категорији, односно категорији и звању, односно пословима исте сложености за радна мјеста намјештеника одређује исти коефицијент.

(7) У складу са одлуком из става 6. овог члана градоначелник, односно начелник општине доноси рјешење којим утврђује плату (платну групу и коефицијент за обрачун основне плате) за сваког запосленог у градској, односно општинској управи.

Члан 7.

Запослени има право на накнаду плате у висини пуне плате за вријеме коришћења годишњег одмора, плаћеног одсуства, празника и других дана за које је законом, односно актом Владе одређено да се не ради, привремене спријечености за рад због повреде на раду или професионалне болести, као и за вријеме прекида рада због пропуста послодавца да предузме одговарајуће мјере заштите на раду, утврђених законом којим се уређују радни односи и посебним колективним уговором.

Члан 8.

Основна плата приправника са високим, вишим или средњим образовањем утврђује се и исплаћује у износу од 80% плате треће, шесте или седме платне групе из члана 6. став 2. овог закона.

Члан 9.

(1) Запослени који, по писменом захтјеву или налогу градоначелника, односно начелника општине ради дуже од пуног радног времена, за сваки сат прековременог рада има право на два сата компензујућег радног времена.

(2) Вријеме из става 1. овог члана прерачунава се тромјесечно у слободне дане и сате, које запослени треба да искористи најкасније у року од шест мјесеци.

Члан 10.

Основна плата запослених се увећава за рад ноћу, за рад на дане државних празника и других дана за које је законом, односно актом Владе одређено да се не ради, по основу рада на пословима који се према посебним прописима сматрају пословима са посебним условима рада и по основу рада на радном мјесту са повећаним ризиком, а висина увећања по овим основама одређује се посебним колективним уговором.

Члан 11.

- (1) Запослени има право на:
 - 1) накнаду за трошкове топлог оброка,
 - 2) регрес за коришћење годишњег одмора,
 - 3) отпремнину приликом одласка у пензију и у случају престанка радног односа због укидања или реорганизације органа јединице локалне самоуправе или укидања радног мјеста, ако запослени не буде распоређен на друго радно мјесто по истеку рока за распоређивање,
 - 4) накнаду трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла,
 - 5) јубиларну награду,
 - 6) новчану накнаду приликом рођења дјетета,
 - 7) новчану помоћ у случају смрти члана породице,
 - 8) новчану помоћ у случају тешке инвалидности и дуготрајне болести запосленог,
 - 9) накнаду по основу обављања функције предсједника или повјереника репрезентативне синдикалне организације,
 - 10) друга права утврђена законом и колективним уговором.
- (2) Породица има право на новчану помоћ у случају смрти запосленог.
- (3) Чланом породице, у смислу става 1. тачка 7) и става 2. овог члана сматрају се брачни супружници и ванбрачни партнери, њихова дјеца (брачна, ванбрачна и усвојена), пасторчад, дјеца узета под старатељство и друга дјеца без родитеља узета на издржавање, мајка, отац, очух, маћеха, усвојилац, а дјед и баба по мајци и по оцу, браћа и сестре ако живе у заједничком домаћинству.
- (4) Висина накнада и помоћи из ст. 1. и 2. овог члана одређује се посебним колективним уговором.

Члан 12.

- (1) Висина цијене рада за обрачун и исплату плате запослених у органима јединица локалне самоуправе за период од 2026. до 2028. године не може бити мања од 120 КМ, нити већа од 160 КМ.
- (2) Градоначелник, односно начелник општине у складу са ставом 1. овог члана сваке године, уз претходно прибављено мишљење синдикалне организације, доноси одлуку о утврђивању јединствене цијене рада за јединицу локалне самоуправе, у оквиру планираних средстава у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 13.

- (1) Градоначелник, односно начелник општине дужан је да, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона, донесе одлуку из члана 6. став 6. овог закона.
- (2) Градоначелник, односно начелник општине дужан је да, у року од 15 дана од дана ступања на снагу одлуке из става 1. овог члана, донесе рјешења о плати за запослене у градској, односно општинској управи, у складу са овим законом.

Члан 14.

- (1) Министарство управе и локалне самоуправе и репрезентативни синдикат у области локалне самоуправе започеће преговоре за закључивање посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) У случају да се не закључи посебни колективни уговор из става 1. овог члана у року од 60 дана од дана почетка преговора, сходно ће се примијенити одредбе Закона о раду.

Члан 15.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске”, а ступа на снагу 1. јануара 2026. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ПЛАТАМА ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНИМА ЈЕДИНИЦЕ
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

(по хитном поступку)

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе Републике Српске садржан је у члану 39. став 5. Устава Републике Српске којим је утврђено да свако по основу рада има право на зараду, у складу са законом и колективним уговором, у Амандману XXXII на члан 68. тачка 18) Устава којом се утврђује да Република уређује и обезбјеђује и друге односе од интереса за Републику, у складу са Уставом и у члану 102. став 2. Устава којим је утврђено да се систем локалне самоуправе уређује законом.

Такође, уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

**II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА
ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.02/020-1900/25 од 16. јуна 2025. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 39. став 5. Устава Републике Српске, којим је утврђено да свако по основу рада има право на зараду, у складу са законом и колективним уговором, у Амандману XXXII на члан 68. тачка 18) Устава према којој Република уређује и обезбјеђује и друге односе од интереса за Републику у складу са Уставом и у члану 102. став 2. Устава, којим је утврђено да се систем локалне самоуправе уређује законом. Такође, уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Законом о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе уређује се начин утврђивања плате, права на накнаду и помоћ и друга права из радног односа службеника, намјештеника и других запослених који немају статус службеника у градској, односно општинској управи.

Ова област се по први пут настоји уредити законом будући да је до сада била регулисана Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске. Како наводи обрађивач Закона, након низа неуспјешних покушаја да се преговарачке стране усагласе и да дође до потписивања Посебног колективног уговора, Влада Републике Српске је Закључком број 04/1-012-2-772/25 од 6. марта 2025. године, задужила Министарство управе и локалне самоуправе да изради Приједлог закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе, по хитном поступку. Законским регулисањем ове материје, с једне стране, уводи се једнообразност у начин утврђивања плата и других накнада за запослене у органима јединице локалне самоуправе у Републици Српској, а с друге стране, даје се довољно аутономије јединицама локалне самоуправе да, у складу са степеном економског развоја и финансијским могућностима, крећући се у законским распонима, утврде висину цијене раде и платне коефицијенте.

Предложеним законским рјешењем уређује се начин утврђивања висине цијене рада за јединице локалне самоуправе, дефинишу се распони коефицијената за обрачун основне плате службеника и намјештеника који се разврставају у платне групе зависно од

стручне спреме, сложености послова, самосталности у раду и степена одговорности. Одредбе овог закона се односе и на обрачун плата запослених у кабинету градоначелника, односно начелника општине који немају статус службеника или намјештеника у смислу Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). Исти тако, Законом су утврђена права која проистичу из рада и по основу рада као што су: право на одређене накнаде, правно на новчану помоћ, права у случају престанка радног односа и друга права чија ће висина бити утврђена Посебним колективним уговором. Законом се утврђује обавеза започињања преговора између Министарства управе и локалне самоуправе и репрезентативних синдиката у области локалне самоуправе за закључивање Посебног колективног уговора у року од 15 дана од дана ступања Закона на снагу, односно од 1. јануара 2026. године.

Републички секретаријат за законодавство је размотрио Закон и указао обрађивачу на потребу прописивања одређених обавеза за органе јединице локалне самоуправе као што је доношење акта којим се дефинишу платне групе и коефицијенти за обрачун основне плате за сва радна мјеста, обавезу објављивања тог акта и акта о висини цијене рада у одговарајућем службеном гласнику. Такође, сугерисано је да рокови за доношење одлуке о платним групама и коефицијентима за обрачун плате и доношење појединачних рјешења о плати треба да буду краћи, односно усклађени са одредбом Закона којом се прописује да се плата исплаћује у текућем мјесецу за претходни мјесец. Обрађивачу су дате и сугестије које се односе на јасније и прецизније формулисање појединих одредаба и усаглашавање терминологије са терминологијом других закона. Обрађивач је сугестије прихватио и уградио у текст Закона. Поред наведеног, приликом израде овог закона испоштована су Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14).

Обрађивач је у складу са чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 60/20) образложио разлоге за доношење Закона по хитном поступку. У вези с тим, наводи се да се овим законом ствара правни оквир за утврђивање плата запослених у органима јединице локалне самоуправе, а који не постоји у задње двије године, због чега постоји општи интерес за усвајање овог закона по хитној процедури.

Будући да је усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике, мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Приједлог закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе (по хитном поступку) може упутити у даљу процедуру.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-1899/25 од 12. јуна 2025. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Приједлога Закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе (по хитном поступку), нису установљени секундарни обавезујући извори права ЕУ који се релевантни за предмет уређивања достављеног приједлога. Због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „Непримјењиво“.

Израђивач је у Изјави о усклађености назначио да је у раду консултовао Европску повељу о локалној самоуправи. Приједлог је урађен у складу са одредбама члана 4. став 6. Повеље који прописује да ће „локални органи власти бити консултовани, у мјери у којој је то могуће и у право вријеме и на одговарајући начин приликом планирања и одлучивања о свим питањима која их се директно тичу.

Увидом у разлоге за доношење закона који су наведени у образложењу овог прописа, утврђено је да је израђивач консултовао јединице локалне самоуправе при његовој изради. Стога се сматра да је испоштован принцип из Повеље.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) на 108. сједници, одржаној 6. марта 2025. године, усвојила је Информацију Министарства управе и локалне самоуправе у вези са поступком преговара за закључивање Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Након разматрања ове информације Влада је донијела Закључак број: 04/1-012-2-772/25 од 6. марта 2025. године.

Овим закључком Влада је задужила Министарство управе и локалне самоуправе (у даљем тексту: Министарство) да изради Приједлог закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе Републике Српске, по хитном поступку (тачка 2. Закључка).

Наведеној информацији Министарства претходиле су три информације у вези са поступком преговара за закључивање Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске (у даљем тексту: Посебни колективни уговор), које је Влада усвојила и у вези са тим донијела три закључка с циљем стварања услова за закључивање Посебног колективног уговора. Наведени закључци Владе нису извршени јер није постојала потребна сагласност представника два репрезентативна синдиката у области локалне самоуправе унутар самог Одбора за преговоре.

Чланом 7. став 3. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) прописано је да посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске закључују Министарство и репрезентативни синдикат, у складу са општим прописима о раду. Важно је истаћи да је област плата (коэффициенти и цијена рада) за запослене у градским, односно општинским управама прије израде Приједлога овог закона била уређена Посебним колективним уговором.

Уставни суд Републике Српске, 22. фебруара 2023. године, донио је Одлуку у предмету број: У-6/22, којом је утврдио да Одлука о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, коју је донијела Влада Републике Српске, као и Посебни колективни уговор о измјенама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске нису у сагласности са Уставом Републике Српске, Законом о Влади и Законом о раду. Предметна одлука Уставног суда објављена је у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 20/23 од 1. марта 2023. године.

Будући да је објављивањем наведене одлуке Уставног суда Посебни колективни уговор оглашен неуставним, односно престао да важи, Министарство је покренуло иницијативу за образовање Одбора за преговоре репрезентативних синдиката у области локалне самоуправе: Синдиката управе Републике Српске и Синдиката локалне самоуправе, управе и јавних служби Републике Српске. Репрезентативни синдикати су прихватили иницијативу Министарства и у складу са чланом 242. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/16, 66/18, 91/21 – Одлука Уставног суда Републике Српске, 119/21, 112/23 и 39/24) образовали Одбор за преговоре.

Поступак преговора за закључивање Посебног колективног уговора између Министарства и Одбора за преговоре је почео 27. априла 2023. године.

Од почетка преговора Министарство је спровело низ активности да се изнађу најбоља рјешења у овом процесу, уз потпуно поштовање Закона о раду и Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе. Министарство је о току преговора редовно информисало Владу.

Влада је на 74. редовној сједници, одржаној 20. јуна 2024. године, усвојила Информацију Министарства у вези са поступком преговара за закључивање Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске и радној верзији Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Након разматрања ове информације, Влада је донијела Закључак број: 04/1-012-2-1919/24 од 20. јуна 2024. године.

Овим закључком Влада је дала сагласност да министар Министарства управе и локалне самоуправе на основу овлашћења утврђеног Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе потпише текст Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске који је усаглашен од стране преговарачког тима Министарства управе и локалне самоуправе са једне стране и Одбора за преговоре који чине представници репрезентативних синдиката с друге стране (тачка 2. Закључка).

Влада је позвала Одбор за преговоре који чине два репрезентативна синдиката да у наредном периоду, не дужем од седам дана од дана доношења закључка, потпише усаглашени текст Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске (тачка 3. Закључка).

Иако је Министарство предузело све потребне активности с циљем извршења наведеног закључка Владе, Посебни колективни уговор није закључен због непостојања потребне сагласности представника два синдиката унутар самог Одбора. Чланови Одбора за преговоре из Синдиката локалне самоуправе, управе и јавних служби Републике Српске условили су потписивање Посебног колективног уговора са два захтјева, који су разматрани и за које је установљено да су неосновани и тиме неприхватљиви.

Закључком број: 04/1-012-2-2708/24 од 22. августа 2024. године, а након усвајања Информације Министарства, Влада је дала сагласност да министар управе и локалне самоуправе на основу овлашћења утврђеног Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе потпише текст Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, који је Влада разматрала на 74. сједници, одржаној 20. јуна 2024. године (тачка 2. Закључка).

Влада је позвала Одбор за преговоре да потпише текст Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске из тачке 2. Закључка, с циљем успостављања правног оквира за исплату плата запослених у органима јединице локалне самоуправе (тачка 3. Закључка).

Истим закључком Влада је задужила Министарство да, у случају да се не закључи Посебни колективни уговор, анализира и преиспита могућности законског утврђивања плата запослених у органима јединица локалне самоуправе ради израде Нацрта закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе (тачка 4. Закључка).

Након доношења Закључка Владе, Министарство је у више наврата тражило од Одбора за преговоре да се у што краћем року приступи потписивању Посебног колективног уговора. Међутим, Одбор за преговоре није поступио по Закључку Владе Републике Српске. Непостојање потребне сагласности представника два синдиката унутар самог Одбора довело је до ситуације да Посебни колективни уговор није закључен ни након наведеног закључка Владе и свих активности Министарства предузетих с циљем извршења тог закључка.

Министарство је спроводећи Закључак Владе од 22. августа 2024. године анализирано и преиспитало могућности законског утврђивања плата запослених у органима јединица локалне самоуправе, с циљем израде Нацрта закона о платама запослених у органима јединице локалне и утврдило да нема ограничења и препрека утврђених Уставом Републике Српске и Европском повељом о локалној самоуправи, за доношење наведеног закона. Наиме, земље у окружењу, Република Србија и Република Хрватска имају законодавни оквир којим се уређују плате запослених у градским и општинским управама.

На састанку са предсједницима два репрезентативна синдиката, одржаном 25. новембра 2024. године, предсједници синдиката су истакли да је ради правичног утврђивања коефицијената за обрачун плата запослених у градским, односно општинским управама потребно чекати доношење Одлуке о најнижој плати у Републици Српској за 2025. годину, када би биле створене претпоставке за наставак преговора за закључивање Посебног колективног уговора.

Влада је на 13. посебној сједници, одржаној 28. јануара 2025. године, донијела Одлуку о најнижој плати у Републици Српској за 2025. годину, број: 04/1-012-2-199/25 („Службени гласник Републике Српске“, број 6/25), која је ступила на снагу 30. јануара 2025. године.

Имајући у виду да се наведеном одлуком утврђују различити износи најниже плате у зависности од нивоа образовања и да су исти виши у односу на најнижу плату из 2024. године, потребно је било са репрезентативним синдикатима приступити преговорима о усклађивању коефицијената за обрачун плата запослених у градским, односно општинским управама ради измјене члана 5. став 2. текста Посебног колективног уговора, који је Влада разматрала на 74. редовној сједници одржаној 20. јуна 2024. године.

Влада је на 104. сједници одржаној 6. фебруара 2025. године усвојила трећу Информацију Министарства управе и локалне самоуправе, у вези са поступком преговара за закључивање Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Након разматрања ове информације, Влада је донијела Закључак број: 04/1-012-2376/25 од 6. фебруара 2025. године. Тим закључком Влада је дала сагласност да Министарство позове на преговоре Одбор за преговоре с циљем утврђивања коефицијената за обрачун основне плате запослених у градским, односно општинским управама из члана 5. став 2. текста Посебног колективног уговора, који је Влада разматрала на 74. редовној сједници одржаној 20. јуна 2024. године и њиховог усклађивања са Одлуком о најнижој плати у Републици Српској за 2025. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 6/25).

Министарство је ради извршења Закључка Владе иницирало састанак са Одбором за преговоре и у међувремену израдило нови приједлог коефицијената из члана 5. став 2. текста Посебног колективног уговора, који су усклађени са Одлуком о најнижој плати. Са Одбором за преговоре одржана су два састанка: 17. фебруара и 3. марта 2025. године. Одбор за преговоре је прихватио приједлог коефицијената за обрачун плате запослених у градским, односно општинским управама. Међутим, чланови Одбора за преговоре из Синдиката локалне самоуправе, управе и јавних служби Републике Српске условили су потписивање Посебног колективног уговора са два захтјева, већ разматрана током 2024. године, који су неосновани, а тиме и неприхватљиви. Чланови Одбора за преговоре из Синдиката управе Републике Српске безусловно су прихватили нови приједлог коефицијената за обрачун основне плате запослених у градским, односно општинским управама из члана 5. став 2. текста Посебног колективног уговора за запослене, који је Влада разматрала на 74. редовној сједници одржаној 20. јуна 2024. године.

Министарство је од почетка преговора за закључивање Посебног колективног уговора, као уговорна страна у складу са Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, водило рачуна о интересима јединица локалне самоуправе, као послодаваца, који се тичу њихове могућности да извршавају финансијске обавезе које би биле прописане Посебним колективним уговором, а истовремено и о интересима запослених у органима јединица локалне самоуправе, те је у том циљу неопходно било доћи до рјешења која су прихватљива за све.

Имајући у виду да преговори трају од 27. априла 2023. године, односно двогодишње трајање овог процеса, у ком периоду нема правног оквира за утврђивање плата запослених и да константно условљавање чланова Одбора за преговоре из Синдиката локалне самоуправе, управе и јавних служби Републике Српске неоснованим захтјевима, онемогућава закључивање Посебног колективног уговора, као и да је Министарство анализирано и преиспитало могућности законског регулисања плата запослених у органима јединица локалне самоуправе, Влада Републике Српске је задужила Министарство да изради Закон о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе Републике Српске, по хитном поступку.

Наиме, Влада Републике Српске на 108. сједници одржаној 6. марта 2025. године усвојила је четврту Информацију Министарства, у вези са поступком преговара за закључивање Посебног колективног уговора и донијела Закључак број: 04/1-012-2-772/25 од 6. марта 2025. године, којим је задужила Министарство да изради Приједлог закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе Републике Српске, по хитном поступку. Извршавајући Закључак Владе Министарство је израдило радну верзију Приједлога закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе, по хитном поступку.

Радну верзију Закона Министарство је доставило на изјашњење свим јединицама локалне самоуправе 10. априла 2025. године. Изјашњење је доставило 47 јединица локалне самоуправе.

Радна верзија Закона разматрана је на 90. сједници Предсједништва Савеза општина и градова Републике Српске, одржаној 29. априла 2025. године, на којој су представници Министарства образложили предложена законска рјешења.

У Закључку број: 01-146-04/25 од 30. априла 2025. године који је донијело Предсједништво Савеза општина и градова наводи се да Предсједништво подржава досадашње активности Министарства у вези за изработом Приједлога закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе (тачка I) и предлаже да Министарство по сагледавању примједба које су доставиле јединице локалне самоуправе и након уношења одговарајућих измјена, достави прерађени текст Закона Савезу, након чега би, у току мјесеца маја, била одржана тематска сједница у форми предсједништва или проширена сједница отворена за све заинтересоване, ради усаглашавања ставова прије даљег поступања по закону.

На основу достављених изјашњења јединица локалне самоуправе и ставова градоначелника и начелника општина изнесених на наведеној сједници Предсједништва Савеза, општи закључак је да јединице локалне самоуправе подржавају доношење овог закона.

Министарство је извршило анализу примједба, приједлога и сугестија јединица локалне самоуправе датих на радну верзију Приједлога закона и све оправдане приједлоге и сугестије уважило.

Измијењену и допуњену радну верзију Закона, Министарство је доставило Генералном секретару Савеза општина и градова, ради разматрања на тематској сједници Предсједништва. Такође, измијењену и допуњену Радну верзију закона Министарство је 6.

јуна доставило на изјашњење свим јединицама локалне самоуправе. Изјашњење је доставило 41 јединица локалне самоуправе.

Радна верзија закона разматрана је на 92. тематској сједници Предсједништва Савеза општина и градова Републике Српске одржаној 11. јуна 2025. године, на којој су представници Министарства образложили предложена законска рјешења.

На основу закључака број: 01-234-06/25, 01-235-06/25, 01-236-06/25 и 01-237-06/25 од 12. јуна 2025. године који су донесени на наведеној сједници, Предсједништво савеза општина и градова Републике Српске је актом број: 01-238-06/25 од 12. јуна 2025. године доставило Приједлог измјене и допуне радне верзије Приједлога закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе. Наведеним актом, а на основу донесених закључака, предложена је измјена коефицијената у члану 6. став 2. у трећој, петој, шестој и седмој платној групи, измјена става 6. истог члана на начин да се могућност увећања основне плате повећа до 20%, члана 13. ст. 1. и 2. да се измијени рок за доношење одлуке о коефицијентима за обрачун основне плате за сва радна мјеста у градској, односно општинској управи и рок за доношење рјешења о плати за сваког запосленог у градској, односно општинској управи са 15 на 30 дана, као и да Закон ступи на снагу 1. јануара 2026. године. Поред наведеног, Предсједништво Савеза је донијело Закључак број: 01-240-06/25 којим су подржали Приједлог закона о платама запослених у органима јединице локалне самоуправе, по хитном поступку, уз уважавање приједлога из претходно наведених закључака.

Након разматрања оправданости закључака, односно приједлога измјена и допуна радне верзије Приједлога закона Предсједништва Савеза општина и градова Републике Српске, Министарство је прихватило све приједлоге Предсједништва, изузимајући приједлог да се у члану 13. ст. 1. и 2. измијене рокови са 15 на 30 дана. Наиме, чланом 15. Приједлога закона предвиђено је да Закон ступи на снагу 1. јануара 2026. године, а узимајући у обзир да се плата исплаћује у текућем мјесецу за претходни мјесец (одредба члана 2. став 7. Приједлога закона), као и да је чланом 126. став 1. Закона о раду прописано да се плата исплаћује у роковима утврђеним колективним уговорима, општим актом и уговором о раду најмање једном мјесечно, а најкасније до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, уважавањем наведеног приједлога не би се могле испоштовати наведене норме закона у вези са исплатом плата. На основу свега наведеног, Министарство је припремило коначни текст Приједлог закона.

Област плата запослених у градским, односно општинским управама, први пут се уређује законом. Плате запослених, основи за увећање плата и друга примања запослених до сада су били уређени Посебним колективним уговором, односно колективним уговором код послодавца или правилником о раду.

Овим законом уређује се начин утврђивања плата градских, односно општинских службеника, намјештеника и других запослених који немају статус службеника у градској, односно општинској управи. Истичемо, такође, да се начин утврђивања плата запослених у јавном сектору на републичком нивоу уређује законом.

Законско уређивање плата запослених на локалном нивоу власти, на начин како је предложено овим приједлогом, обезбиједиће једнообразан начин утврђивања плата, с тим, да свака јединица локалне самоуправе у складу са својим степеном економске развијености и финансијским могућностима утврђује цијену рада и коефицијенте за обрачун плата запослених, у оквиру распона висине цијене рада и распона коефицијената утврђених Приједлогом овог закона. Такође, доношење овог закона предуприједиће ситуацију из претходног периода, да Посебни колективни уговор којим је уређивана ова област није закључен, односно да у Републици Српској нема правног оквира којим се уређује област плата у органима јединице локалне самоуправе.

Висина цијене рада као израз вриједности за најједноставнији рад и основ за обрачун основне плате запослених, приједлогом овог закона утврђује се у распону од најниже до највише, у оквиру које се утврђује цијена рада за сваку јединицу локалне самоуправе. Рјешење је такво јер јединице локалне самоуправе имају различит степен економске развијености и дијеле се на развијене, средње развијене, неразвијене и изразито неразвијене, а циљ је постизања пуне оспособљености сваке јединице локалне самоуправе да у оквиру планираних средстава у свом буџету може оптимално да планира средства за исплату плата запослених. Овај начин утврђивања висине цијене рада у распону је преузета пракса из претходног периода, када је Посебним колективним уговором утврђиван распон цијене рада. Предложеним законом извршено је усклађивање коефицијената за обрачун плате запослених са Одлуком о најнижој плати у Републици Српској за 2025. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 6/25) и то ће довести до раста плата запослених.

Тако се приједлогом овог закона за трогодишњи период, односно за период од 2026. до 2028. године, висина цијене рада предлаже у распону од 120 КМ до 160 КМ. Након 2028. године, висина цијене рада ће се утврђивати, такође, у распону, по процедури предвиђеној чланом 4. Приједлога закона.

Даље, овим приједлогом се утврђују коефицијенти за обрачун основне плате запослених и разврставају у платне групе у зависности од потребне стручне спреме, сложености послова, самосталности у раду и степена одговорности. Послови се разврставају у осам платних група и за све платне групе се предлаже распон коефицијента.

Права, обавезе и одговорности запослених која проистичу из рада и по основу рада, као што су друга примања запослених, право на помоћ, права у случају престанка радног односа, услове за рад синдиката детаљније ће бити уређени Посебним колективним уговором.

Плате функционера у органима јединица локалне самоуправе нису предмет уређивања овог закона, будући да се то утврђује на основу критеријума прописаних Законом о статусу функционера јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, бр. 96/05 и 98/13).

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20) прописано је да се закон, изузетно, може донијети по хитном поступку и то у случају када се законом уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне посљедице по живот и здравље људи, безбједност Републике Српске и рад органа и организација и ако је то у општем интересу.

Општи интерес за доношење овог закона по хитном поступку огледа се у чињеници да посљедње двије године не постоји адекватан правни оквир за уређивање плата запослених у органима јединице локалне самоуправе. Доношењем овог закона ствара се неопходан правни оквир за уређивање плата запослених у органима јединица локалне самоуправе и предупредује могућност да јединице локалне самоуправе поново буду у ситуацији да немају општег прописа као оквира за уређивање плата у њиховим органима.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. дефинише се предмет овог закона.

Чланом 2. прописује се да запослени (службеници, намјештеници и други запослени који немају статус службеника) има право на плату, елементи који чине плату, дефинише

брutto и нето плата, те се утврђује да се средства за бруто плате обезбјеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Чланом 3. прописује се да се основна плата обрачунава и исказује мјесечно за пуно радно вријеме према радном мјесту и одговарајућој платној групи, начин обрачуна основне плате и увећање плате по основу минулог рада. Истим чланом се искључује могућност обрачуна ниже основне плате од утврђене најниже плате у Републици Српској.

Чланом 4. дефинисана је цијена рада. Такође, утврђено је да се распон висине цијене рада утврђује сваке три године, а да преговоре о висини цијене рада, води Влада Републике Српске са представницима репрезентативних синдиката, те да акт о висини цијене рада за јединице локалне самоуправе потписују предсједник Владе и предсједник репрезентативног синдиката, уз претходно прибављено мишљење Савеза општина и градова Републике Српске. У случају да се не постигне споразум о висини цијене рада, Влада доноси одлуку о цијени рада. Акт, односно одлука о цијени рада објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а градоначелник, односно начелник општине, сваке године, уз претходно прибављено мишљење синдикалне организације, одлуком утврђује јединствену цијену рада за јединицу локалне самоуправе у оквиру планираних средстава у буџету јединице локалне самоуправе.

Чланом 5. прописано је кад почиње право запосленог на плату, односно кад то право престаје.

Чланом 6. утврђују се коефицијенти за обрачун основне плате запослених и разврставају у платне групе у зависности од потребне стручне спреме, сложености послова, самосталности у раду и степена одговорности. Послови се разврставају у осам платних група и за све платне групе се предлаже распон коефицијента, од најнижег до највишег. Овај члан обавезује градоначелника, односно начелника општине да одлуком утврди утврди платне групе и коефицијенте за сва радна мјеста запослених и рјешењем утврди плату за сваког запосленог у градској, односно општинској управи, с тим да мора да води рачуна да се за радна мјеста службеника у истој категорији, односно категорији и звању, односно пословима исте сложености за радна мјеста намјештеника, одређује исти коефицијент. Поред наведеног, Приједлогом закона прописује се могућност да градоначелник, односно начелник општине може службенику и намјештенику чије је радно мјесто разврстано од прве до седме платне групе, посебним рјешењем, више пута у току године, увећати основну плату до 20% за претходни мјесец, за изузетне резултате у раду и/или допринос ефикасности градске, односно општинске управе.

Чланом 7. прописани су основи права на накнаду запосленом у пуном износу.

Чланом 8. утврђен је процентуални износ основне плате приправника са средњим, вишим или високим образовањем, од основне плате запослених на неодређено вријеме.

Чланом 9. прописана су права запосленог који по писменом захтјеву или градоначелника, односно начелника општине ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад). Према овој одредби, запослени има право за сваки сат прековременог рада на два сата компензујућег радног времена које се прерачунава тромјесечно у слободне дане и сате, а које запослени треба да искористи најкасније у року од шест мјесеци.

Чланом 10. прописани су основи за увећавање основне плате запосленог и да се висина увећања одређује посебним колективним уговором.

Чланом 11. прописана су права запосленог на: накнаду за трошкове топлог obroка, регрес за коришћење годишњег одмора, отпремнину и основи за то право, накнаду трошкова превоза, јубиларну награду, накнаду приликом рођења дјетета, новчану помоћ (у случају смрти члана породице и у случају тешке инвалидности и дуготрајне болести запосленог), накнаду по основу обављања функције предсједника или повјереника репрезентативне синдикалне организације. Прописано је право на новчану помоћ

породици у случају смрти запосленог. Висина отпремнине, накнада и помоћи на које запослени има право у складу са овим чланом закона одредиће се посебним колективним уговором. Такође, одредбом овог члана даје се могућност да се колективним уговором утврде и друга права запосленом.

Чланом 12. утврђена је висина цијене рада за обрачун и исплату плате запослених у органима јединица локалне самоуправе за 2026, 2027. и 2028. годину и цијена рада не може бити мања од 120 КМ, нити већа од 160 КМ, те да ће градоначелник, односно начелник општине, уз претходно прибављено мишљење синдикалне организације, одлуком утврдити јединствену цијену рада за јединицу локалне самоуправе у складу са ставом 1. овог члана, сваке године, за период од 2026. до 2028. године у оквиру планираних средстава у буџету јединице локалне самоуправе.

Чланом 13. утврђена је обавеза градоначелника, односно начелника општине да, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона, донесе одлуку о коефицијентима за обрачун основне плате за сва радна мјеста у градској, односно општинској управи, као и рок од 15 дана од дана ступања на снагу одлуке из става 1. овог члана за доношење рјешења о плати за сваког запосленог у градској, односно општинској управи, у складу са овим законом.

Чланом 14. прописује се рок за почетак преговора за закључивање посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе између Министарства управе и локалне самоуправе и репрезентативног синдиката у области локалне самоуправе, а у случају да се не закључи посебни колективни уговор у прописаном року сходно ће се примијенити одредбе Закона о раду које се односе на питања колективног преговарања.

Чланом 15. прописује се ступање на снагу овог закона.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНOST ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства из буџета Републике Српске.

Примјена овог закона неће имати значајнији утицај на буџете јединица локалне самоуправе, у смислу издвајања додатних средстава за плате, различите врсте накнада и помоћи запосленим за 2025. годину у односу на већ планирана средства.

Потребна средства није могуће унапријед исказати будући да то зависи од броја запослених у свакој јединици локалне самоуправе. Међутим, имајући у виду да је Одлука о најнижој плати у Републици Српској за 2025. годину на снази од 1. јануара 2025. године, јединице локалне самоуправе су имале обавезу да плате запослених ускладе са наведеном одлуком. Тачан износ средстава моћи ће се утврдити након што надлежни орган јединице локалне самоуправе донесе све акте предвиђене овим законом.